

Згідно ДФУ збори являють собою суміші декількох видів здрібненої ЛРС з морфологічними ознаками, характерними для компонентів, що входять до складу зборів і використовуються як лікарські засоби. Лікарська рослинна сировина, що використовується для приготування рослинних засобів, повинна відповідати вимогам статей ДФУ видання 1 та 2 «Лікарська рослинна сировина», «Лікарські рослинні збори», «Лікарські рослинні чаї», «Лікарські рослинні чаї розчинні». Лікарська рослинна сировина має бути вільною від забруднень, таких як ґрунт, пил, сміття, а також грибів, комах та інших включень тваринного походження. У сировині не мають виявлятися ознаки гниття [1,2].

Мета роботи полягає в розробці методик стандартизації лікарського рослинного збору для лікування клімактеричного синдрому у жінок. Клімактеричний синдром обумовлений інволюційною перебудовою вищих відділів ЦНС, що призводить до різкого зниження функції статевих залоз, що спричиняє багатосторонній вплив на функції різних органів і систем [3].

Якість розробленого збору контролювали за такими показниками: зовнішній вигляд, запах, ідентифікація, втрата в масі при висушуванні або визначення води, загальна зола, зола, нерозчинна в кислоті хлористоводневій, мікробіологічна чистота, показник набухання, показник гіркоти, речовини, що екстрагуються, кількісне визначення.

Показник гіркоти визначали проведенням смакової експертизи за участю 6 осіб у порівнянні з розчином хініну гідрохлориду. Втрату в масі при висушуванні визначали з використанням сушильної шафи при нагріванні від 100 °С до 105 °С протягом 3 годин [3].

Лікарський рослинний збір для лікування клімактеричного синдрому відповідає за показниками якості вимогам ДФУ.

Список використаних джерел:

1. Державна Фармакопея України / Держ. п-во «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». – 1-е вид., 4 допов. – Х.: Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2011. – 540 с.
2. Державна Фармакопея України : в 3 т. / Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». – 2-е вид. – Харків: Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2015. – Т. 1. – С.1034 – 1036
3. Коноваленко, І. С. Патологія клімактеричного синдрому / І. С. Коноваленко, Н. П. Половко // Матеріали І Науково – практичної інтернет – конференції з міжнародною участю «Механізми розвитку патологічних процесів і хвороб та їхня фармакологічна корекція», м. Харків, 18 жовтня 2018 р. – Харків: НФаУ, 2018 – С. 122-123

Застосування та аналіз Перстача білого (*Potentilla alba*) для створення нових фітотерапевтичних засобів

Коновальчук А.Г., Стремоухов О.О.

Національний фармацевтичний університет

Кафедра фармакогнозії

(м. Харків, Україна)

astrapharm@ukr.net

Останнім часом інтерес науковців до перстача білого значно підвищився. Дана рослина входить до складу таких сучасних фітопрепаратів як «Альба», «Ендонорм», «Зобофіт», які вже встигли довести свою ефективність та вдало зарекомендували себе на

фармацевтичному ринку [2]. Наприклад комбінація тиреостатиків з «Альбою» дозволяє на 20% швидше досягнути цільового рівня ТТГ, що сприяє зниженню добової дози останніх [3]. Про фітохімічний склад підземної частини перстача відомо, що в складі знайдено дубильні речовини, проціанідини, хінна, елагова кислоти, феноли, флавоноїди, антоціани, крохмаль, віск, смолисті речовини, кальцій, магній, залізо, мідь та ін.

У клінічних дослідженнях встановлено, що водний настій перстачу білого є ефективним засобом лікування хворих на тиреотоксикоз [1]. Вирівнюється гормональний баланс, усуваються нервові розлади та м'язова слабкість, кахексія. [1]. При середньому та тяжкому перебігу гіпертиреозу препарати перстачу білого є додатковим напрямом лікування - це перед-та післяопераційний період. Порошок трави і коренів використовують для лікування фурункулів, абсцесів для їх швидшого загоєння. Рекомендують перстач білий як адаптоген та антиоксидант. Уросептична дія виражена значно, але на відміну від хвоща і мучниці, він не подразнює сечовивідних шляхів [1].

Проведено якісні реакції на різні групи біологічно активних речовин з відповідними реактивами. Сировину попередньо екстрагували гексаном, етиловим спиртом низхідної концентрації (95% та 40%), водою і розчином лугу. Екстракцію гексаном проводили в апараті Сокслета [4]. Вологу, загальну золу, вміст дубильних речовин визначали методом перманганатометричного титрування відповідно до методики ДФУ. Вміст фенольних сполук – титриметрично з використанням в якості титранту йоду. Полісахариди знайдено гравіметричним методом після осадження їх 95% етанолом. Суму флавоноїдів визначали спектрофотометричним методом з використанням реакції комплексоутворення з хлоридом алюмінію.

Аналіз даних свідчить про доцільність виготовлення та застосування в медичній практиці препаратів перстачу білого. Дана рослина вимагає подальшого вивчення для створення нових препаратів, а отже і відповідних доз, виявлення та попередження побічних реакцій для лікування гіпертиреозу, захворювань шлунково-кишкового тракту та імунної системи.

1. Приходько О. І. Лікування хворих тиреотоксикозом травою перстач білий / О. І. Приходько // Лікар. справа. — 1976. — № 6. — С. 18-21.
2. Павлюк П. М. «Зобофит» в лечении и профилактике заболеваний щитовидной железы / П. М. Павлюк // Фітотерапія. Часопис. - 2009. - № 3. - С. 72-73.
3. Клинические возможности применения лапчатки белой в профилактике и лечении патологии щитовидной железы / Каминский А. В., Киселева И. А., Теплая Е. В.-2007.
4. Накопичення БАР в підземних частинах перстача білого у залежності від терміну культивування / Косман В.М., Фаустова Н.М. // ХПС 2013- №2 – с. 139-146.

Хромато-мас-спектроскопія настоянки квіток *Valeriana stolonifera* Czern.

Корнієвська В.Г., Богуславська Н.Ю., Корнієвський Ю.І., Хімчик І.А.

Кафедра фармакогнозії, фармакології та ботаніки

Запорізький державний медичний університет, м.Запоріжжя, Україна

kornievsk@gmail.com

Валеріана лікарська (*Valeriana officinalis* L.s.l.) являється збірним видом, до складу якого на Україні входять 13 видів, у тому числі найбільш поширений вид на півдні України валеріана пагононосна (*V. stolonifera* Czern) [1, 2].